

ZOUTAA JA HUOPAA

NUORIZAARISTO-HANKKEEN TYÖKIRJA

Maiju Ruuskanen, Tanja Hakoluoto & Anita Saarinen-Kauppinen

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

SISÄLTÖ

1 Matkan aluksi	3
2 Kartan tutkimista ja reittisuunnittelua	5
3 Myötä- ja vastatuulta	7
4 Navigointia Zaaristossa	11
5 Kulkusuunnan tarkastelua	14
6 Kotisataman kiikarointia	17
7 Tyyntä ja aurinkoista	19
8 Ankkuroinnin aika	23
Lähteet ja lukemistoa	27
Liitteet	28

Maiju Ruuskanen, Tanja Hakoluoto & Anita Saaranen-Kauppinen
Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 28, Kuopio

Valokuvat: Maiju Ruuskanen

ISBN 978-952-456-255-3 (painettu) ISBN 978-952-456-256-0 (verkkojulkaisu)

ISSN 2343-0664 (painettu) ISSN 2343-0672 (verkkojulkaisu)

Taitto: Viima Konsepti Painopaikka: Juvenes Print

- Suomen yliopistopaino Oy 2016

1 MATKAN ALUKSI

Viimeksi eilen tuli kyllä taas hirmu hyvä mieli tän [...] tyttöjen ryhmän jälkeen, toiminnan on löytänyt juuri ne tytöt, joille toiminta on tosi tärkeitä [...] (MR 3.3.2016)

[...] toiminta tällä hetkellä tuntuu kuitenkin välillä aikuisten hyviltä ideoilta [...] missä se osallisuus oikeasti onkaan... (MR 22.2.2016)

Kuopion Saaristokaupungin nuoret kansalaiset – nuoriZaaristo -hanke (ESR/Etelä-Savon ELY-keskus) toteutettiin 1.8.2015–31.7.2016. Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden yhteistyöhanke on ollut avaus nuorten osallisuuden edistämiseen ja alueellisen yhteisöllisyyden kehittämiseen. Tavoitteena on ollut selvittää, millaista nuorisotyötä Kuopion uudella Saaristokaupungin asuinalueella, jossa ei ole perinteistä nuorisotaloa ja jonka erityispiirteenä on yläkouluttomuus (alueella on vain alakouluja, nuoret kulkevat yläkouluihin muille asuinalueille), on mielekästä toteuttaa ja millä tavoin. Kyseessä on ollut kokeileva kehittämishanke, johon on liittynyt lähtökohtaisesti etsiminen – ja löytäminen.

Tätä julkaisua voidaan kutsua eräänlaiseksi työkirjaksi: teksti avaa vuoden mittaisen hankekauden työskentelyprosessia Saaristokaupungin nuorten parissa ja välittää tietoa niistä työ- ja toimintatavoista, joita hankkeen aikana on kokeiltu ja mallinnettu. Julkaisun keskiössä on nuorisotyön ja erityisesti hankkeessa keskeisessä roolissa työskennelleen nuorisonohjaajan näkökulma.

Työkirjassa kuvataan kehittämishankkeen suunnitteluun ja toimintaan liittyneitä ajatuksia ja tekoja. Kuvauksessa hyödynnetään hankkeen toimijoiden yhdessä pitämää sähköistä päiväkirjaa työskentelyn vaiheista ja niihin liittyneistä pohdintoista. Päiväkirjaotteet ovat tekstissä merkittävässä roolissa: tarinallisen dokumentaation avulla havainnollistetaan, kuinka hanketoiminta eteni, millaisia haasteita työskentelyssä kohdattiin, kuinka asioita reflektoitii ja millaisia suunnanottoja tehtiin. Tekstissä on tarkoitus antaa arvoa myös sivupoluille ja eksymisen tunteille, sillä niiden myötä on mahdollista tehdä merkityksellisiä löydöksiä ja saada avartavia oppimiskokemuksia.

Työkirjassa Kuopion kaupungin nuorisopalvelujen nuorisohjaaja Maiju Ruuskasen (päiväkirjalainauksissa lyhenne MR) kirjoittamat päiväkirjaotteet saavat eniten painoarvoa. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut Humanistisen ammattikorkeakoulun lehtori Tanja Hakoluoto (TH) ja työntekijänä lehtori Anita Saaranen-Kauppinen, joka on vastannut työkirjan sisältöjen koostamisesta. Julkaisun päiväkirjasitaatteja on tarvittaessa anonymisoitu, eli niistä on poistettu henkilöiden ja tahojen nimiä sekä muita tunnistamiseen johtavia tietoja. Lisäksi lainauksia on lyhennetty asiasisältöjen yksinkertaistamiseksi ja luettavuuden parantamiseksi. Päiväkirjamuotoista kerrontaa täydentävät tekstilaatikot, jotka sisältävät käytännöllistä tai teoreettista lisätietoa työkirjan aiheista.

Tässä julkaisussa kuvataan NuoriZaaristo-hanketta erityisesti yhden hankkeen työntekijän näkökulmasta. On kuitenkin tärkeää huomioida, että hankkeen toimintoja ei ole toteutettu, eikä olisi mahdollistakaan toteuttaa vain yhden ihmisen voimin. Hanke on ollut osa suurempaa nuorisotyön kehittämisen kokonaisuutta, jossa ovat työskennelleet useat Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden työntekijät, jotka ovat olleet mukana myös NuoriZaaristo-hankkeen toteutuksessa. Kiitokset Saaristokaupungin nuorisotyön kehittämisestä kuuluvatkin koko Kuopion Nuorisopalvelujen Kulttuuriareena 44:n tiimille sekä Petosen Pinarin ja Jynkän Monarin nuorisohjaajille. Erityisesti haluamme kiittää Janne Kuitua, Ulla Vuorta, Asta Sajamäkeä ja Olli Koivumiestä. Kiitokset myös kaikille kouluille, jotka avasivat ovensa ja mahdollistivat kehittämistyön: Jynkänlahden koulu, Martti Ahtisaaren koulu ja Aurinkorinteen koulu. Hankkeen aikana yhteistyötä on tehty eri tavoin useiden alueen yritysten, järjestöjen ja muiden tahojen kanssa. Saaristokaupungin asukasyhdistys on ollut antoisa keskustelukumppani alueen kehittämiseen liittyvissä pohdintoissa. Humanistisen ammattikorkeakoulun nuorisotyöhön suuntautuvat yhteisöpedagogitutkinto-opiskelijat ovat olleet arvokkaana apuna niin hankkeeseen liittyvässä tiedonkeruussa kuin tapahtumien järjestämisessäkin. Kiitämme rahoittajaa hankkeen mahdollistamisesta.

*Lämpimät kiitokset kaikille toiminnastanne nuorten hyväksi ja parissa!
Yhdessä olemme enemmän.*

Kuopiossa 22.8.2016

Maiju Ruuskanen, Tanja Hakoluoto ja Anita Saaranen-Kauppinen

2 KARTAN TUTKIMISTA JA REITTISUUNNITTELUA

NuoriZaaristo-hankkeen toimintakausi käynnistyi elokuussa 2015. Alkukysyillä kerrattiin hankesuunnitelmaan kirjatut toteuttajaorganisaatioiden roolit, sovittiin hankkeen työntekijöiden työtehtävistä sekä hahmoteltiin hankkeelle asetettujen päätavoitteiden suuntaamana toiminnan konkreettisia tavoitteita ja käytännöllisiä suunnitelmia, joita tarkennettiin syksyn aikana. Tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuivat sekä nuoriZaaristo-hankkeen keväällä 2015 toteutetussa esiselvitysvaiheessa että muussa aiemmassa Saaristokaupungin nuorisotyössä havaittuihin kehittämistarpeisiin.

Huomio hankkeessa kohdentui erityisesti Saaristokaupungin ulkopuolella kouluaan käyviin yläkouluikäisiin sekä niihin alueen alakoululaisiin, jotka olivat piakkoin siirtymässä yläkouluihin eli olivat ala- ja yläkoulun nivelvaiheessa. Pitkän tähtäimen tavoitteena oli, että näihin kohderyhmiin keskittymällä on mahdollista tehdä tärkeää pohjatyötä peruskoulusta toiselle asteelle siirtymisen, toisen varsin tärkeän nivelvaiheen, tukemiseksi. Hanketyöskentelyn lähtökohtana oli nuorisotyöhön kiinnittyvä ehkäisevä työote, jonka avulla pyrittiin sosiaaliseen vahvistamiseen ja osallisuuden edistämiseen. Hankkeen aikana oli tarkoitus pohtia osallisuuden käsitettä ja sitä, millaista osallisuutta Saaristokaupungin alueella on mahdollista tukea ja millaisin keinoin.

1

MITÄ OSALLISUUDELLA TARKOITETAAN?

- ▶ Osallisuus-käsitteestä ei ole olemassa yhtä yksiselitteistä määritelmää.
- ▶ Osallisuus kytkeytyy läheisesti osallistumiseen, toimijuuteen, jäsenyyteen, kansalaisuuteen, vaikuttamiseen, voimaantumiseen sekä valtautumiseen. Englanninkielinen käsite participation pitää sisällään myös osallistumisen.
- ▶ Osallisuus merkitsee yksilön suhdetta sosiaaliseen ympäristöön ja voi ilmetä eri tavoin ja tasoilla: a) yksilö on osa erilaisia ryhmiä ja yhteisöjä, b) yksilö toimii osana ryhmiä ja yhteisöjä ja c) yksilö kokee olevansa osa ryhmiä ja yhteisöjä.
- ▶ Osallisuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi sitä, että yksilö tulee ja myös tuntee tulevasa hyväksytyksi omana itsenään.
- ▶▶ *Usein osallisuudesta puhuttaessa halutaan korostaa yksilöiden toimijuutta verrattuna toiminnan kohteena olemiseen.*
- ▶ Osallisuutta voidaan tarkastella myös poliittisesta näkökulmasta, jolloin tarkoitetaan yksilön osallisuutta esimerkiksi kunnalliseen vaikuttamiseen, päätöksentekoon ja palveluiden saamiseen.
- ▶▶ *Vastuun saaminen ja kantaminen luo sekä sosiaalista että poliittista osallisuutta.*
- ▶ Osallisuutta voidaan pitää myönteisenä käsitteenä, mutta toisaalta siihen voidaan nähdä latautuvan myös vallankäytön ja hallinnan sekä hierarkisuuden näkökulma: osallisuus mahdollistuu osallisuutta antamalla.

Lähteitä ja lukemistoa: Gretschel 2002; Herranen & Kivijärvi 2009; Horelli, Haikkola & Sotkasiira 2007; Kiilakoski 2007; Kiilakoski & Gretschel 2012; Nivala 2008; Lindholm 2015.

Hankekauden toimiksi tarkentuivat syksyn aikana seuraavat:

- Yläkoulun 8.–9.-luokkalaisille suunnatun vertaisryhmissä toteutettavan ja vapaaehtoistyöhön perustuvan nk. Zobi-toiminnan kehittäminen ja juurruttaminen. Zobia oli pilotoitu hankkeen esiselvitysvaiheessa keväällä 2015, ja saadut kokemukset olivat myönteisiä.

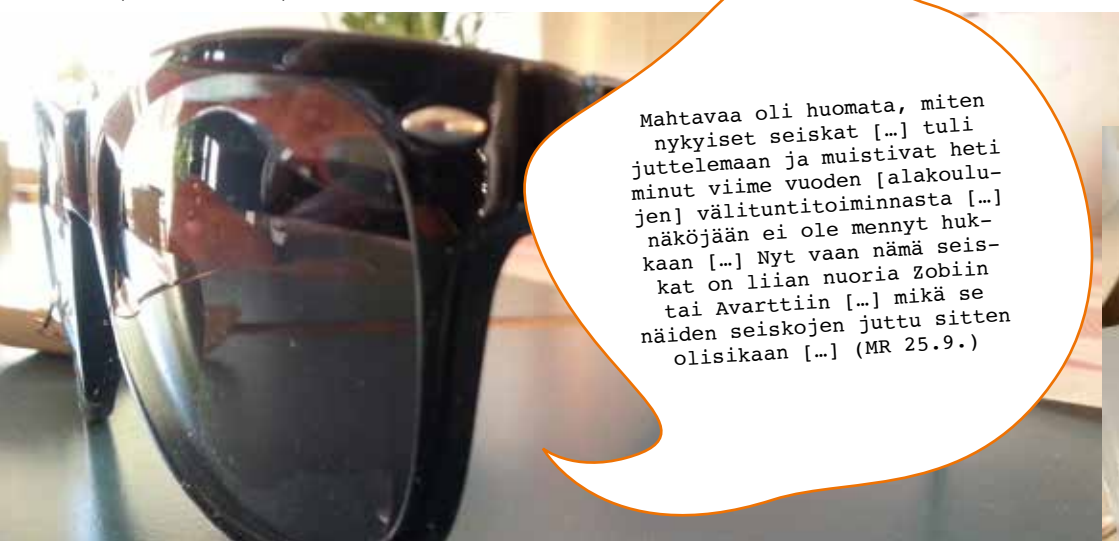
- Osallisuutta (ja yhteisöllisyyttä) edistävien jatkopolkujen kehittäminen Zobi-toimintaan osallistuneille peruskoulun päättövaiheessa oleville, peruskoulusta toiselle asteelle siirtyneille tai peruskoulun jälkeistä koulutuspaikkaa etsiville nuorille. Tavoitteena oli työstää erilaisia vaihtoehtoja yhdessä nuorten kanssa. Yhtenä keskeisenä mahdollisuutena nähtiin kansainvälisyyteen liittyvä toiminta, kuten esimerkiksi kansainvälisen nuorisovaihto.

- Yläkouluikäisille nuorille suunnatun pop up -nuoriso(talo)toiminnan (= pop up -nuokkari) kokeilujen jatkaminen. Tarkoitus oli toteuttaa pop up -toimintaa sekä koulupäivien aikana että viikonloppuisin ja löytää nuorten tarpeet ja toiveet kohtaava sekä alueelle sopiva toimintatapa.

- Nuorisonohjaajien toteuttaman 5.–6.-luokkalaisille ja yläkouluikäisille nuorille suunnatun välituntitoiminnan säännöllistäminen ja kehittäminen. Välituntitoiminnasta Saaristokaupungin alueen alakoululaisille oli jonkin verran kokemusta jo hanketta edeltävältä ajalta, mutta hankkeen aikana kouluyhteistyötä ja välituntitoimintaa oli tarkoitus jalostaa ja juurruttaa.

- Koulupäivän jälkeisen toiminnan kokeileminen 5.–6.-luokkalaisille. Tällaista toimintaa ei ollut aiemmin harjoitettu Saaristokaupungissa, joten hankkeessa pyrittiin hankkimaan kokemuksia siitä, onko toiminnalle nuorilähtöistä tarvetta ja millaisessa muodossa toimintaa olisi mielekästä toteuttaa.

- Saaristokaupungin alueen nuorisotyöllistä kehittämistä ja osallisuuden edistämistä tukevan kartoittavan tiedon tuottaminen a) nuorten vapaa-aikaan liittyvistä alueen toimijoista ja palveluntuottajista ja b) nuorten sosiaalisen median käytöstä sekä heidän toiveistaan ja tarpeistaan Saaristokaupungin tapahtumiin ja palveluihin liittyvässä tiedottamisessa.

Mahtavaa oli huomata, miten nykyiset seiskat [...] tuli juttelemaan ja muistivat heti minut viime vuoden [alakoulujen] välituntitoiminnasta [...] näköjään ei ole mennyt hukkaan [...] Nyt vaan nämä seiskat on liian nuoria zobiin tai Avarttiin [...] mikä se näiden seiskojen juttu sitten olisikaan [...] (MR 25.9.)

3 MYÖTÄ- JA VASTATUULTA

Syyskuun lopussa vaikutti siltä, että laaditut suunnitelmat alkavat muuttua käytännön teoksi varsin onnistuneesti.

[Yläkoululla järjestetty] pop up -nuokkari oli kaiken kaikkiaan oikein onnistunut [...] toiminnat oli hyviä ja lähes kaikissa toiminnoissa oli koko ajan nuoria. :) Tukioppilaita tapasimme kaksi kertaa ennen pop up -päivää ja sovimme, että he pitävät välituntien aikana erilaisia kisoja oppilaille [...] tosi hyvin olivat tukarit mukana! (MR 25.9.)

Zobi-markkinointi lähti aivan loistavasti käyntiin, kaksi ilmottautumista tuli jo samantien! Ja paljon on kiinnostuneita, laitan tänään Zaaristosomeen mainokset ja mennään tosiaan ensi viikolla koululle rekrytointiin. Oli aivan huippua, että Zobi-brändi on jollain tapaa ainakin nuorten tiedossa viime keväältä, moni nuori sanoi, että on lukenut Savon Sanomista projektista tai "ai tää on tää!", "ootko sä ollu aiemminkin puhumassa tästä?" :D Tai kaveri puhuu ym.. ;) Puskaradio! (MR 25.9.)

ZOBI-TOIMINTA

► Zobi-nimi juontuu jobi-sanasta, jonka z-kirjaimella terästäminen liittyy Saaristokaupungin nuorisotyön julkisuuskuvaan luomiseen (brändäämiseen). Esimerkiksi Saaristokaupungista puhuttaessa voidaan käyttää nimitystä Zaaristo ja kehittämiss-hankkeesta nuoriZaaristo. Myös useisiin alueen toimintojen ja tapahtumien nimiin on liitetty z-kirjain ("Puiztopuuhaapäivä").

► Zobin tavoitteena on edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä eri tavoin: Nuoret tekevät vapaaehtoistyötä itsensänsä työskentelyn lisäksi vertaisryhmissä, jolloin he voivat saada välittömiä osallisuus- ja yhteisöllisyyskokemuksia. Työtä tehdään erityisesti alueella toimivissa erilaisissa yrityksissä ja yhteisöissä, millä pyritään vahvistamaan alueellisia verkostoja ja kumppanuuksia. Nuoret oppivat uusia työn tekemiseen ja yhteistyöhön liittyviä taitoja ja kartuttavat näin työelämävalmiuksiaan. Vapaaehtoistyöstä saatavaa todistusta voi hyödyntää opiskelu- ja työpaikkojen hakemisessa. Zobi-toiminta päättyi yhteiseen reissuun tai muuhun tekemiseen.

► Käytännössä Zobi-toiminta edellyttää yhteistyökumppaneiden etsimistä ja heidän kanssaan neuvottelemista, nuorten rekrytointia toimintaan (ks. esimerkkimainos liitteenä), työskentelyn määrästä ja rytmityksestä sopimista ja ohjausta työskentelyyn.

► Zobi-toiminnan pilotista (kevät 2015) on saatavilla videomuotoinen kooste osoitteessa <http://nuorizaaristo.humak.fi/>; ks. myös <http://kuopiossa.fi/web/nuorisopalvelut/nuorizaaristo>; Facebook ja Instagram: nuorizaaristo

► Nuorten kommentteja toiminnasta: "Hoivakotitoiminta oli kivaa ja Ässässä oli kiva työskennellä", "Rento ilmapiiri", "Kauppa oli hyvä, kitkeminen ei inkkään", "Festarit oli just hyvä palkinto ja oli hyvä toteutus paitsi ne huussit".

Syksyn edetessä luvassa oli myös haasteita. Tavoitteena oli muodostaa yksi uusi Zobi-ryhmä ja yksi kevään 2015 pilottiin osallistuneista nuorista koostuva ryhmä – ”jatkozobit” tai ”vanhat Zobit”. Uuteen Zobi-ryhmään rekrytoiminen ei kuitenkaan edennyt suunnitelmien mukaisesti. Myös vanhojen Zobien ryhmän tilanne oli pitkään häilyvä, mutta kääntyi lopulta myönteiseksi:

[...] haluisin nyt ensin nämä Zobien molemmat ryhmät kasaan ja nähä, onko meillä enää koko vanhaa ryhmää... ja onko uusi miten helpposti tulossa! Olen koululla kovasti rekrytunut Zobia, mutta ilmoittautuminen on jotenkin kai koettu vaikeaksi [...] Olen kyllä houkuttellut ihan vaan tulemaan tuolloin 8.10. tänne kuuntelemaan, että voi sitten tehdä päätöksen, haluaako lähteä mukaan [...] Kakkos ilmoittautunutta mulla tosiaan on, mutta yhtään ei ole tekstiviestiä tullut puhelimeen, vaikka kiinnostuneita on ollut tosi paljon. Mutta kyllä tästä! Ei se edellinkään ryhmä saman tien kasassa ollut ;) välillä vaan tämä tietämättömyys... (ääh) (MR 5.10.)

Ei siis mennyt taas ihan niin kuin Strömsössä. Näistä kuudesta ilmoittautuneesta viisi perui pitkin päivää osallistumisensa ja loppujen lopuksi klo 18.00 ketään ei saapunut uusien Zobien tapaamiseen. Mutta en kuitenkaan heittäisi vielä kirvestä kaivoon, innokkaita on ollut paljon, ja uskon kyllä edelleen että ryhmä kasaan saadaan. (MR 12.10.)

Vanhojen Zobien tapaaminen sen sijaan meni hyvin. Heitä oli paikalla kuusi, ja aavistelin jopa innokkuutta heistä :D Tuolloin lauaintaina on ainakin näillä näkymin tulossa useampi paikalle :) Heidän puoleltaan siis kaikki oikein ok. (MR 12.10.)

Vaikka toivoa ja yritystä oli, ei uutta Zobi-ryhmää saatu syksyllä muodostettua. Toimintaa päätettiin yrittää uudestaan keväällä. Hanketyöskentely keskittyi sillä välin muihin toimintoihin; koulujen välituntitoimintaan sekä koulun jälkeiseen ja pop up-toimintaan:

[...] on tarkoitus nyt aloittaa 5.-6.-luokkalaisten kanssa toimintaa kouluilla. Koen tärkeeksi säilyttää kontaktin näihin tuleviin yläkoululaisiin ja seiskoihin [...] puolen tunnin välkät, joissa kerkeää tehdä jotain järkevääkin. (MR 27.10.)

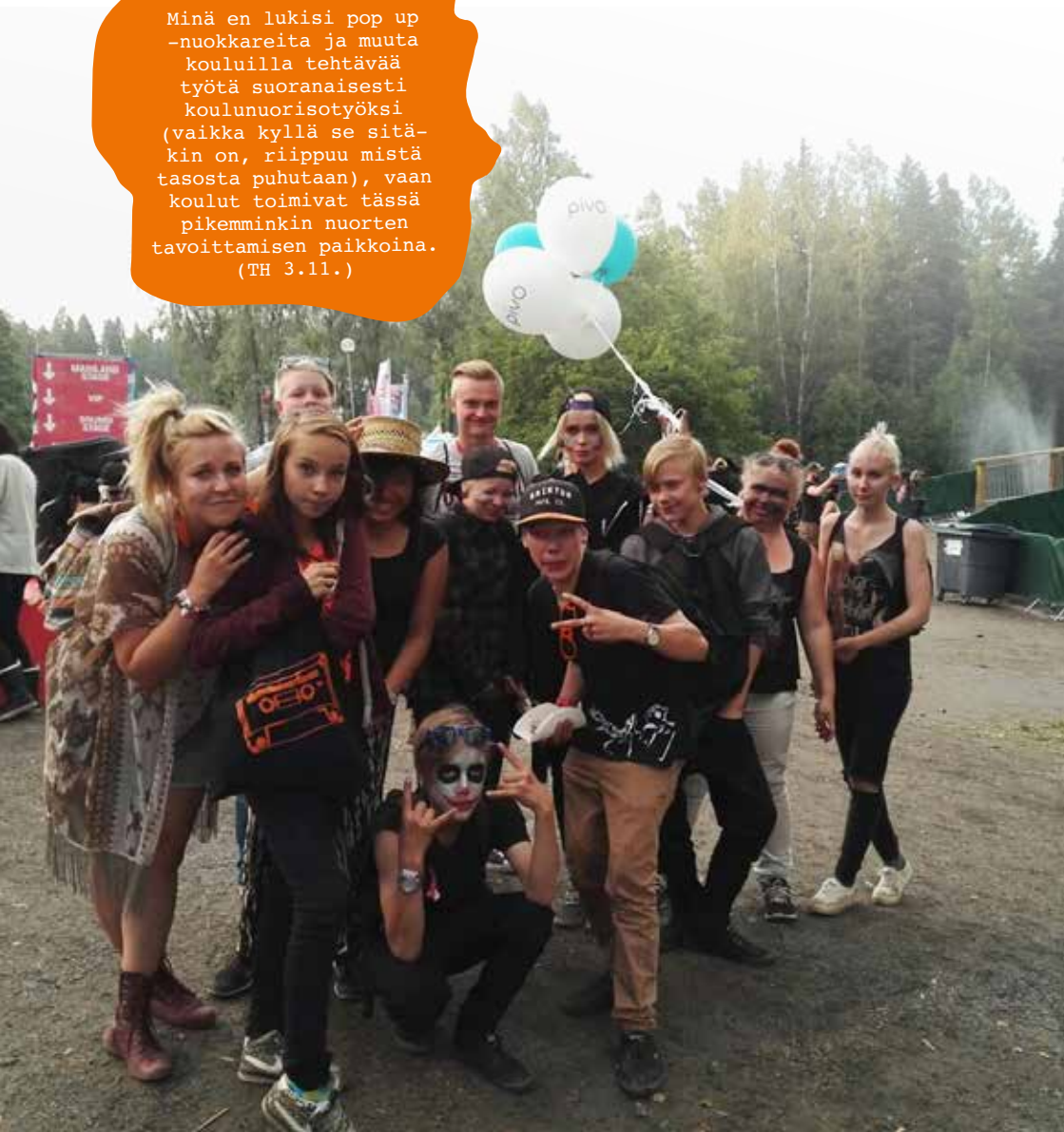
Tilanne viritti refleктоimaan, mistä NuoriZaaristo-kehittämishankkeessa oikeastaan on kyse, ja millaisten ilmiöiden äärellä työskennellään ja millä tavoin:

Maiju on hienosti menossa sitä kohti, että tekee erilaisin perustein kasaantuneiden nuorten ryhmien kanssa sitä, mitä he innostuvat tekemään (ja luovasti ilman tilasidonnaisuutta). Tähän ”malliin” siis kuuluu ”ottaa kiinni” siitä, mikä lähete toimimaan. [...] (TH 3.11.)

Olellaisiin tässä on [...] se ajattelutavan muutos, jota nuorisotyöntekijältä vaaditaan. Toisaalta tämä on paluuta nuorisotyön juurille ja katutyöhön ;o). Toisaalta kyse on yksinkertaisesti siitä, että nuoret eivät tule ja osallistu toimintaan, joka ei kiinnosta. [...] Zobi-toiminta sinänsä ei nuoria innosta, vaan innostuminen vaatii omakohtaisen kokemuksen mm. siitä, ettei kesätöitä löytynyt. Zobi siis toimii ehkä vain keväisin ja riittävän lyhytkestoisena. Mutta se voi toimia ns. sisäänheittona nuorisotoiminnan piiriin jatkossa (ex-zobit ja mentorointi/kv-vaihto).
(TH 3.11.)

Minä en lukisi pop up -nuokkareita ja muuta kouluilla tehtävää työtä suoranaisesti koulunuorisotyöksi (vaikka kyllä se sitäkin on, riippuu mistä tasosta puhutaan), vaan koulut toimivat tässä pikemminkin nuorten tavoittamisen paikkoina.
(TH 3.11.)

NUORISOTYÖ KOULUSSA, KOULU- NUORISOTYÖ JA KOULUYHTEISTYÖ

- ▶ Kouluissa tehtävästä nuorisotyöstä, jossa pyritään moninaisten työtapojen avulla nuorisotyön arvopohjan mukaiseen osallisuuden edistämiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen kasvattamiseen, voidaan käyttää nimitystä nuorisotyö koulussa.
- ▶ Koulunuorisotyö-käsitettä voidaan toisaalta käyttää nuorisotyö koulussa -käsitteen rinnalla samassa merkityksessä, mutta toisaalta taas käsitettä voidaan pitää kapea-alaisempana, jolloin sen mielletään tarkoittavan koulussa tapahtuvaa työtä, jota toteutetaan koululähtöisesti osana koulun formaalia opetusta ja kasvatusta.
- ▶ Edellisten käsitteiden lisäksi voidaan puhua kouluyhteistyöstä, jonka erottaminen edellisistä käsitteistä ei ole yksinkertaista. Toisinaan käsitteen voidaan nähdä eroavan nuorisotyö koulussa ja koulunuorisotyö -käsitteistä sillä tavoin, että se on rytmiltään ja intensiteetiltään satunnaisempaa eikä välttämättä kiinnity vahvasti koulun toimintakulttuuriin.

Lähteitä ja lukemistoa: Kolehmainen & Lahtinen 2014, 13; Kiilakoski 2014; Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014.

4 NAVIGOINTIA ZAARISTOSSA

Juteltiin 7.-luokkalaisten kanssa Saaristo-kaupungin nuorten toiminnasta, he kaipaavat kovasti salivuoroa, jossa pääsisivät pelailemaan. Oon yrittänyt kouluilta salivuoroja kysellä, mutta [...] Ei olla nyt näiden seiskojen kanssa tavattu uudestaan, koska [...] koulun tila ei siihen oikein sovi...[...] he ovat nyt kuitenkin tulossa pop up -nuokkariin 12.12. ja ovat meidän "puskaradioporukka". (MR 16.11.)

Syksyn aikana oli pohdittu, olisiko seitsemäsluokkalaisten nuorten kanssa hyvä kokeilla jonkinlaista toimintaa. Mahdollisesta toiminnasta käytettiin työnimeä Himo - tarkoitus oli tehdä yhdessä jotakin sellaista, jota nuoret toivoisivat ja "himoitsevat":

Mietin tätä Himo-hommaa... Voisiko pop up -nuokkaria jotenkin hyödyntää nyt tässä? Laittaa vaikka joku kyselyjuttu [...] johon saisi vastata [...]?
(MR 16.11.)

Aika ajoin hanketyöskentelyssä pohdittiin, mitä oikeastaan ollaan tekemässä, miksi ja miten. Välillä koettiin myös eksymisen tunteita:

Mulla on nyt jotenkin vieläkin vähän sellainen olo, että onko nyt jotenkin "hukassa"? Että mitä minä nyt siellä Zaaristossa oikein teen...:D [...]
(MR 16.11.)

Et sie ole hukassa, vaan ihan oikeita asioita teet! (TH 16.11.)

► Saaristokaupungin alueen toimija-kartoitus toteutettiin tammi-maaliskuussa 2016. Kartoituksen laati Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogitutkinnon opiskelija opintoihin liittyvänä harjoitustyönään yhteistyössä Kuopion kaupungin nuorisonohjaajien ja NuoriZaaristo-hankkeen henkilöstön kanssa.

► Tavoitteena oli selvittää monipuolisen tiedonhaun avulla, millaiset Saaristokaupungin toimijat tarjoavat palveluja ja vapaa-ajan toimintaa 12-18-vuotiaille nuorille. Kartoitukseen koottiin tietoja erilaisista Saaristokaupungin ja Petosen alueen harrastusmahdollisuuksista, vapaa-ajan toiminnoista ja urheilu-seuroista.

► Kartoituksen perusteella Saaristokaupungin alueella on mahdollisuus harrastaa ja viettää vapaa-aikaa monipuolisesti. Erityisesti alakoululaisille mahdollisuuksia on runsaasti sekä järjestö- ja seuratoiminnassa että koulujen yhteydessä olevissa toiminnoissa ja kerhoissa.

► Yläkouluikäisille ja tätä vanhemmille nuorille tarjontaa on huomattavasti vähemmän kuin alakouluikäisille. Harrastusmahdollisuudet alueella painottuvat liikuntaseurojen tarjontaan. Esimerkiksi koulujen tai kouluilla tapahtuvaa kerhotoimintaa ei vanhemmille nuorille ole, ja monet muut kuin liikunnalliset harrastukset ovat mahdollisia vain alueen ulkopuolella.

Pop up -toiminta vaikutti syksyn lopussa onnistuneelta ja tarpeelliselta, ja sille suunniteltiin jatkoa myös keväälle:

Pop up -nuokkari siis pidettiin 12.12. klo 17–21 [...] Ohjelma: pipareiden teko + koristelu, käsikoruaskartelu, lautapelit, minipingis + bilis, pöytälatkä, bingo, salissa funnbattle [...] Askartelin myös fläpin, johon nuoret vastasivat toiveistaan päivän, ajan ym. suhteen, jatkon pop up -nuokkareista [...] "lauantai on hyvä koska ei ole mitään tekemistä" oli vastaus melkein kaikilta. [...] Nuoria saapui paikalle n. 22 [...] Ilta oli oikein leppoisa ja mukava, jutusteleva meininki oli koko illan. Nuoret [...] asuvat Saaristokaupungissa [...] ovat meidän Zobien kavereita. Tunsin lähes jokaisen nuoren entuudestaan. Zobit olivat aivan ihanasti apuna koko illan □ Tuttuja seiskaluokkalaisia saapui paikalle muutamia [...] jospa sitten seuraavaan löytäisivät muutkin ;) (MR 21.12.)

Toisaalta syksyn päätös kirvoitti myös kriittiseen pohdintaan nuorille tarkoitetusta toiminnasta ja tapahtumista, avoimesta nuorisotyöstä ja tiloista. Vaikka pop up -nuokkari oli sujunut hyvin, oli iltaan osallistuneiden nuorten määrä ollut odotuksia vähäisempi:

Vähän jäänyt mietityttämään, että [kun puhutaan, että] pitää olla tila nuorille, ja nuorten iltoja jne. Mutta kuitenkin [...] eivät nuoret sinne tule...Ei voi tietysti tämän yhden illan perusteella hirveästi mitään sanoa, mutta kuitenkin... [...] mainosta jaoin Instagramissa ja Facebookissa hyvin monessa eri yhteisössä ja [tietetyt tahot] jakoivat mainosta myös [...] plus markkinoin ihan henk. koht. kouluilla flyereiden kanssa, ja nämä [seiskaluokkalaiset] tosiaan "puskaradiolla" kertoivat tapahtumasta myös. (MR 21.12.)

Seitsemäsluokkalaisille suunnatun nk. Himo-toiminnan suunnittelua pidettiin vielä ennen joulua vireillä:

[pop up -nuokkarilla] oli myös HIMO-kysely, jossa oli eri teemoja [...] sen verran kerkkesin vilkaista, että ainakin ruoka teemana nousi lapuista ;) (MR 21.12.)

Välituntitoiminta ala- ja yläkouluilla vaikutti toisaalta toimivalta ja hahmonsä vähitellen löytävältä, toisaalta taas haasteelliselta:

[Kahdella koululla] toiminnat pyörii oikein hyvin, [koululla x] välkätoiminnan osallistujat olisi hyvä rajata pelkästään 6.-luokkalaisiin niin toiminnasta saisi mielekkäämpää, nyt osallistujia on niin paljon (60–80) ja aikaa vaivaiset puoli tuntia, ettei kerkeä tekemään oikein mitään. Rajaus pitää kuitenkin tehdä ensi syksynä, ei kesken lukuvuoden. Heidän oma välkänsä meidän kanssa on kuitenkin heille kovin tärkeä ja he siitä tykkävät paljon :) (MR 21.12.)

[Yläkoulun x] toimintavälkkä on kerran viikossa tiettynä päivänä mutta välkätoiminta ei ole oikein saanut mitään järkevää muotoa [...] tarvittaisiin joku tila, jossa voisimme olla ja tuoda jotain toimintoja mukaan. (MR 21.12.)

Koulupäivän jälkeinen toiminta alkoi muotoutua pienryhmätoiminnaksi, johon osallistui pääasiassa tyttäjä:

[Koulun y] koulun jälkeinen toiminta on osoittautunut oikein hyväksi, oikea kohderyhmä on tavoittanut toiminnan "hiljaiset tytöt". [...] jäävät meidän kanssa touhuamaan. Tässä ryhmässä siis on muutama maahanmuuttajatyttö. (MR 21.12.)

NUORISOTYÖTÄ KOULUSSA: VÄLITUNTITOIMINTA 5

► Perusidealtaan nuorten kohtaan, nuorten kanssa läsnäoloa ja toimimista. Tavoitteet kumpuavat nuorisotyöstä ja sen arvomaailmasta. Keskeistä on osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusten vahvistaminen eri tavoin. Välituntitoiminta ei siis ole rinnastettavissa välituntivalvontaan!

► Käytännössä nuorisohjaajien ja nuorisotyöntekijöiden toteuttama välituntitoiminta voi merkitä lukuisia erilaisia arkisia asioita, kuten esimerkiksi juttelemista ja kuulumisten vaihtamista, erilaisten pelien pelamista ja liikunnallisia aktiviteetteja yhdessä nuorten kanssa.

► Nuorisotyö ja -palvelut sekä nuorisohjaajat tulevat toiminnan myötä nuorille tutuiksi. Samalla on myös mahdollista selvittää nuorten tarpeita ja tiedottaa heille suunnatusta toiminnasta sekä erilaisista palveluista tapahtumista.

► Välituntitoimintaa voidaan toteuttaa koulun sisällä tai ulkona piha-alueella.

► Käytännön kannalta toimivaa olisi, että erilaisille välineille, tarvikkeille ja materiaaleille olisi saatavilla jonkinlainen säilytystila. Myös itse toimintaa varten olisi hyvä olla käytettävissä tila tai tiloja, jotta sitä olisi mahdollista toteuttaa säästä riippumatta.

NUORISOTYÖTÄ KOULUSSA: KOULUPÄIVÄN JÄLKEINEN TOIMINTA

- ▶ Välituntitoimintaa muistuttavaa toimintaa, jossa oleellista on läsnäolo ja nuorten kohtaaminen.
- ▶ Tavoitteena on mahdollisimman nuorilähtöinen vapaamuotoinen toiminta, mutta mikäli nuoret toivovat, koulupäivän jälkeistä toimintaa voidaan toteuttaa myös ohjaajavetoisemmin, jolloin ohjaaja tarjoaa virikkeitä ja ideoita toiminnan sisällöiksi ja toteutustavoiksi.
- ▶ Käytännössä toiminta voi tarkoittaa esimerkiksi askartelemista, pelejä, leikkejä, liikuntaa tai vaikkapa yhteisen tapahtuman suunnittelua ja järjestämistä.
- ▶ Toimintaa varten tarvitaan usein jokin tila koulusta tai sen läheisyydestä.

Kevät 2016

5 KULKUSUUNNAN TARKASTELUA

NuoriZaaristo-hankkeen kevätkausi käynnistyi koulujen välituntitoiminnan kehittämishetkellä:

Välkkätoiminnot on nyt aloitettu 5.–6.-luokkalaisten kanssa sekä yläkoululaisten kanssa. Vihdoinkin [koulun x] välkkään saatiin jonkinlainen ryhti [...] olemme aulassa [...] (MR 14.1.)

(Erään koulun] koulun välkkätoimintaan tein muutoksia [...] jatkamme toimintaa niin, että vuoroviikoin on 5.-luokkalaisten ja 6.-luokkalaisten välkkävuorot. Mietin tätä jo viime vuoden puolella, ja tällä viikolla toiveita kerätessämme nousi tämä myös osallistujien toiveista esiin. Liikaa porukkaa ja hulinaa, ei mitään järkee. Jospa tämä muutos auttaisi :) (MR 14.1.)

Pop up -toiminnan järjestämiseen liittyi ristiriitaisia tuntemuksia – toisaalta toiminta vaikutti tarpeelliselta ja tärkeältä, toisaalta taas tarpeettomalta:

POP UP nuokkari on nyt ensi viikon lauantaina 23.1. [...] olen mieltänyt tämän POP UP nuokkarin sisällön suhteen samanlaiseksi joka kerralla, nuorisotalon elementit siis aina mukana, (kädentaidot, leivonta, pelailu, kisat, leffa tms.), toiminnot vaan tietysti eri joka kerralla. Laittelen tänään (toivottavasti ehdin) viim. huomenna taas someen mainokset ja ensi viikon [...] välkällä markkinoinnista sitten ihan henk. koht. [...] toivottavasti tulisi pikkusen enemmän porukkaa kuin ekalla kerralla :) (MR 14.1.)

[...] viime pop upissa 23.1. ei tosiaan ollut yhtään nuorta, yksi alakoululainen tyttö saapui pai-

kalle [...] vaikka mainoksissa [...] kyllä hyvin selkeästi luki, että tapahtuma on yläkoululaisille. Seuraava pop uppi siis kohdenetaan 6.-luokkalaisista ylöspäin, markkinoin heille suoraan koulujen välkkätoiminnoissa [...] Jos seuraavaan nyt ei ketään tule niin tuskin on tarvetta jatkaa näitä iltoja... Uskon, että ilta on varmasti ollut nuorten tiedossa (some: face, insta, snapchat) ja [tietyt tahot] jakoivat mainosta, plus koulujen seinät, kaupat ja markkinoinen välituntitoiminnoissa. Minun johtopäätös on, että onko tällaiselle toiminnalle alueella tarvetta? Vai onko ajankohta huono? [...] (MR 8.2.)

Vaikka koulujen välituntitoiminta vaikutti ainakin tietyssä valossa onnistuneelta (toimintaan osallistui runsaasti nuoria), liittyi siihen joiltakin osin myös kriittistä ilmiöihin ja käsitteisiin liittyvää ammatillista reflektointia:

Välkkätoiminnot pyörii hyvin kaikilla kouluilla [...] välillä vaan pohdituttaa [...] onko tässä [eräällä koululla tehtävässä välituntitoiminnassa] mitään järkeä? Mikä toiminnan nuorisotyöllinen tavoite on? Ollaan siis koululla [kerran viikossa] puolen tunnin välitunnin ajan, ollaan nyt viety mukanamme kaiken maailman lautapelejä, minibilistä, pöytälatkää ym. ja markkinoitu nuorisopalveluiden tapahtumia mm. pop up. Mutta tämä on hyvä alku... Tällainen välituntitoiminta pitäisi ajatellakin pitkän tähtäimen toimintana + kouluviihtyvyys + tunnettuus ym. (MR 8.2.)

POP UP -NUORISO- (TALO)TOIMINTA

- ▶ Pop up -nuokkari on nuorisotoimintaa, jonka toteutusaika ja -paikka sekä sisällöt voivat vaihdella (vrt. perinteinen nuorisotalo ja avoin toiminta).
- ▶ Eri toteutuskerroilla voi olla vaihtuva teema, joka vaikuttaa nuokkarin sisältöihin, toteutukseen ja mahdollisesti myös kohderyhmään (kaikille nuorille avoin toiminta vrt. kohdennetumpi toiminta eri-ikäisille tai erilaisia tarpeita omaaville nuorille).
- ▶ Pop up -sisältöjä voidaan suunnitella yhdessä nuorten kanssa esimerkiksi osana koulujen välituntitoimintaa.
- ▶ Mahdollisia ja sopivia paikkoja pop up -nuokkarille ovat esimerkiksi koulut, päiväkodit ja seurakuntien tilat ja järjestöjen tilat.

Ks. esimerkkimainos liitteessä.

Seitsemäsluokkalaisille suunnattu toiminta, jonka mahdollisuutta ja tarvetta oli säännöllisesti pohdittu, jouduttiin vähitellen jättämään sivuun resurssisyistä – aika ja energia eivät riittäneet asian työstämiseen, mikä näkyi myös hankepäiväkirjan merkinnöissä:

Himo-hommista en oikein osaa sanoa [...] (MR 8.2.)

SOSIAALINEN MEDIA JA SAARISTOKAUPUNGIN NUORET

8

► NuoriZaaristo-hankkeessa toteutettiin keväällä 2016 pienimuotoinen kyselytutkimus, jossa selvitettiin nuorten sosiaalisen median käyttötottumuksia sekä toiveita ja tarpeita esimerkiksi tapahtumiin ja palveluihin liittyvästä tiedottamisesta. Kysely toteutettiin Humanistisen ammattikorkeakoulun nuorisotyöhön suuntautuvien yhteisöpedagogiopiskelijoiden harjoitustyönä. Kyselyyn vastasi yhteensä 262 perusasteen 5.–7.-luokkalaista Saaristokaupungissa asuvaa nuorta.

► Tulokset vahvistivat aiempaa tutkittua ja myös arkista tietämystä siitä, että sosiaalinen media on kiinteä osa nuorten elämää, ja nuoret käyttävät "somea" aktiivisesti erilaisilla älylaitteilla niin vapaa-ajalla kuin koulupäivän aikana. Kyselyn perusteella käytetyimmät sosiaalisen median palvelut yläkoululaisten ja myös alakoululaisten keskuudessa olivat YouTube, Instagram, Snapchat ja Facebook. Pikaviestintäpalveluista suosituin ja käytetyin oli WhatsApp.

► Harva kyselyyn vastannut nuori oli saanut tietoa Saaristokaupungin asioista, tapahtumista ja nuorille suunnatuista palveluista, mutta moni haluaisi vastaanottaa tietoa. Osa nuorista vastasi kysymykseen tiedon vastaanottamisen halukkuudesta "en osaa sanoa".

► Nuoret haluaisivat tietoa nimenomaisesti käyttämiensä sosiaalisen median foorumeiden ja pikaviestintäpalveluiden kautta. Vaikka nuoret ovat aktiivisia sosiaalisen median käyttäjiä ja jakavat runsaasti erilaisia asioita verkossa, he eivät ilmaiseet halukkuutta jakaa Saaristokaupunkiin (tapahtumat, palvelut) liittyvää tietoa muille nuorille.

► Nuorisotyössä on tärkeää kohdata nuoria siellä missä nuoret ovat. Sosiaalisen median avulla voidaan olla vuorovaikutuksessa nuorten kanssa ja viestiä erilaisista asioista tilasta, ajasta ja paikasta riippumatta.

Verkkonuorisotyöstä ja verkosta nuorten toimintaympäristönä ks. esim. Lauha 2015 ja Linkosalo 2015.

6 KOTISATAMAN KIIKAROINTIA

Vihdoinkin on hetki aikaa taas päiväkirjaa päivitellä, on taas niin paljon ajatuksia päässä, että tämä päiväkirjan kirjoittelu on erittäin hyvä välillä ihan oman hyvinvoinninkin kannalta :D (MR 22.2.)

Pohdinnat pop up -toiminnan tarpeesta Saaristokaupungissa jatkuivat:

Lauantaina oli tosiaan Pop Up Nuokkari, kävijöitä oli yhteensä kuusi. [...] 6.-luokkalaista tyttöjä [...], jotka tosiaan on tutustunut minuun [erään koulun] välituntitoiminnassa. [...] Pojat [...] tulivat myös iltaa viettämään siinä kahdeksan jälkeen, nämäkin pojat olivat tuttuja [yläkoulun] välkätoiminnasta [...] niin, vaikka kävijöitä olikin nyt vain kuusi, kaikki olivat kuitenkin jo "naamatuttuja" koulujen toiminnasta... En sitten tiedä, onko iltoja nyt fiksua lopettaa... [...] näyttivät viihtyvän illassa ja pienestä se puskaradio liikkeelle lähtee...Ehkä, huom. ehkä, olisin kuitenkin sitä mieltä, että iltoja jatketaan [...] perjantai voisi olla parempi päivä jatkossa. Pikkuhiljaahan tällaiset toiminnot syntyvät [...] ja kouluilla oleminen on selkeästi hyvä juttu tavoitettavuuden kannalta. (MR 22.2.)

Jatkoiltojen rakentaminen Zobi-toimintaan eteni hitaasti. Mahdollisuutta kansainväliseen vaihtoon selviteltiin, mutta se vei aikaa eikä ollut yksinkertaista. Kuten aiemmin on kuvattu, nk. jatkozobit osallistuivat kuitenkin pop up -toiminnan järjestämiseen, ja lisäksi heille tarjottiin mahdollisuutta uuden keväällä rekrytoitavan Zobi-ryhmän tuutorintiin:

Jatkozobeja näin nyt lauantaina, he ovat edelleen kyllä mukana, vaikka toiminta muuttuu koko ajan [...] puhuttiin heidän kanssaan tästä uusien Zobien tuutorointi-hommasta ja vastaanotto oli oikein hyvä. [...] koko ajan on kv-verkot vesillä [...] tästä kerroin myös nuorille, ja siitä että homma ei ihan sormia napsauttamalla onnistu. (MR 22.2.)

Helmikuun loppupuolella hahmoteltiin nuoriZaariston ydintä ja pohdittiin esimerkiksi osallisuutta ja siihen liittyvää tavoitteiden asettelua. Voidaan sanoa, että kouluyhteistyö alkoi jalostua nuorisotyöksi koulussa:

Olin tosiaan siellä Kanuunan nuorisotyö koulussa -verkoston tapaamisessa, oli kyllä erittäin antoisa reissu. Heräsi paljon ajatuksia [...] Jännää että pitää matkustaa 400 km päähän että ymmärtää asioita. (MR 22.2.)

Hahmottelin Zaariston vuosikelloa päässäni ja toimintoja ja kaikkea kokeiluja mitä siellä nyt onkaan tehty, jatkossa minä siis nään Zaariston jotenkin näin: kouluyhteistyö koko ajan, keväällä zobi + puiztopuuhapäivä + jatkossa tempauksia/himo-työpajoja + ym. hullua, mutta toiminnot lähtisi oikeasti nuorten tarpeesta. [...] Koululla tehtävässä työssä tutuksi tuleminen ja nuoriin tutustuminen kunnolla. Nämä oikeasti ja kunnolla tulevat nyt siitä, että toiminta tällä hetkellä tuntuu kuitenkin välillä aikuisten hyviltä ideoilta (itse syyllistyn tähän myös) [...] ja missä se osallisuus oikeasti onkaan... (no joo, ehkä vähän negisajatus näin maanantaina :D) (MR 22.2.)

Kyllä tämä kouluilla tehtävä yhteistyö/nuorisotyö on ehdottomasti Zaariston kulmakivi [...] Toiminta vaan pitäisi suunnitella yhdessä koulun henkilökunnan kanssa niin, että toiminta ei ole mikään päälle liimattu juttu, vaan yhdessä suunniteltu, säännöllinen ja jatkuva.

Tukioppilaiden ja oppilaskunnan (esim.) alettaisiin jotain rakennella koulukohtaisesti tarpeen mukaan. [...] Sitä kautta sitten saataisiin myös nuorten kanssa kehitettyä vapaa-ajalle toimintoja, joissa olisi ihan oikeasti tämä aito osallisuus mukana. (MR 22.2.)

NUORISOTYÖTÄ KOULUSSA

9

- ▶ Koulujen ja nuorisotyön yhteistyöllä on pitkät perinteet. Yhteistyö on kuitenkin usein jäänyt suunnittelemattomaksi ja melko satunnaiseksi.
- ▶ Yhteistyötä olisi mielekästä harjoittaa yhteisten tavoitteiden perustalta. Viime aikoina koulujen ja nuorisotyön yhteistyössä onkin menty vuorovaikutteisempaan ja kasvatuskumppanuutta vahvemmin rakentavaan suuntaan – nuorisotyöhön koulussa.
- ▶ Eri kuntien ja koulujen välillä on yhä runsaasti eroavuuksia siinä, kuinka hyvin koulu avautuu nuorisotyöntekijän ammatillista toimintaa mahdollistavaksi. Esimerkiksi koulupäivän rakenne ja tilaratkaisut saattavat aiheuttaa haasteita yhteistyölle.
- ▶ Kouluyhteistyön malleista ja nuorisotyöstä koulusta ks. erityisesti Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkoston (Kanuuuna) verkkosivusto ja julkaisut: www.nuorisokanuuna.fi

OSALLISUUTTA KOHTI

Osallisuuden edistäminen on tavoitteellista kasvustoimintaa, jota rakennetaan arkisilla teoilla. Osallisuudessa voidaan ajatella olevan erilaisia tasoja, joita voidaan eritellä esimerkiksi seuraavasti (Herranen 2011):

1. Yksilöitä kuunnellaan.
2. Yksilöitä kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään.
3. Yksilöiden näkemykset otetaan huomioon.
4. Yksilöt ovat mukana päätöksenteossa.
5. Yksilöt jakavat vastuuta ja valtaa päätöksenteossa.
6. Yksilöt ovat mukana päättämässä sekä pohtivat, miten päätetty asia viedään käytäntöön.
7. Toimintaosallisuus: toiminta lähtee yksilöiden ideoista, joiden pohjalta yksilöt päättävät, toteuttavat ja arvioivat.

7 TYYNTÄ JA AURINKOISTA

Kevään ja kesän lähestyessä oli aika ryhtyä suunnittelemaan uuteen Zobi-ryhmään liittyviä asioita:

Zobi käynnistyy [...] Aika lailla samalla kaavalla mennään kuin viimekin vuonna, tosin aloitetaan nyt aiemmin ja töitä nuorten kanssa ei rutisteta niin tiuhaan tahtiin :) [...] Yhteistyökumppaneissa pysyttiin samoissa kuin viime vuonna [...] Jatkozobien palautteesta mainokseen tulee maininta Provinssirockista esimerkkinä yhteisestä reissusta. Elämysreissu kuulosti kuulemma teatterireissulta :D [...] Markkinointi menee aika lailla somen kautta, ja kun muttamankin nuoren saa ja heidän kanssaan kokoontuu niin uskon että ryhmä on kasassa, niin ainakin viime vuonna kävi. [...] Rajaako hanke miten tarkkaan missä nuoret asuvat? Pitääkö kaikkien olla Saaristokaupungissa asuvia nuoria?

Rajaus Saaristokaupunkiin on just noin häilyvä, kuin kuvaatkin. Siksipä en näe sitä tarkkana rajauksena, vaan lähitisin siitä, että harkintaa voi käyttää. Ilmoitukseen esim. maininta, että ensisijaisesti Saaristokaupungin nuorille. [...] (TH 29.2.)

Jatkozobien kansainväliseen vaihtoon liittyvät asiat etenivät edelleen rauhallisessa tahdissa, ja vanhojen ja tulevien uusien Zobien mentorointisuhdetta suunniteltiin:

Jatkozobien kv-reissuun on nyt pari potentiaalista vaihtoehtoa [...] Kunhan tämä uusi Zobi-ryhmä nyt saadaan kasaan niin olisiko hyvä järjestää jonkinlainen yhteinen ilta uusien sekä jatkozobien kanssa?? [...] ryhmäytys-ilta tms. [...] Jotain työpajan tynkää... starttia zobeiluun... (MR 29.2.)

Koulupäivän jälkeinen toiminta nosti pintaan ilon tunteita:

Viimeksi eilen tuli kyllä taas hirmu hyvä mieli tän [...] tyttöjen ryhmän jälkeen, toiminnan on löytänyt juuri ne tytöt, joille toiminta on tosi tärkeätä, he ovat suurin osa juurikin luokan hiljaisia ja ujoja tyttöjä jotka ei varmaan luokassa uskalla oikein olla äänessä eikä esillä, eivätkä varmaan saa opettajan/aikuisen huomiota. Koen kyllä että toiminta on oikein tärkeää :) (MR 3.3.)

Koulujen välituntitoiminta Saaristo-kaupungin alueella vahvistui ja toimi virikkeenä myös joidenkin muiden alueiden toiminnan kehittämiseksi:

Koulujen välituntitoiminnat menee oikein hyvin kaikilla kouluilla. [...] [Eräällä koululla] viikkovuorottelu 5.- ja 6.-luokkalaisten kesken olisi pitänyt tehdä jo ajat sitten :D [...] Välkkätoiminnassa käy todella suuri määrä nuoria, joka kerralla on vähintään 45. He kyllä tykkäävät toiminnasta oikein paljon [...] Kahoot-kisailut on kyllä olleet aivan supersuosittuja. [...] [Erään Saaristokaupungin ulkopuolisen alueen] koulun välituntitoimintakin sai uutta puhtia tän [koulun x] toiminnan kautta, nyt sielläkin on [...] tila jossa voidaan olla :D (MR 24.3.)

Pop up -toimintaan tuli uusia lottuvuoksia:

Meihin otettiin yhteyttä [...] [Erään toisen alueen yläkoulun] opinto-ohjaaja ehdotti yhteistyötä pop up nuokkarin merkeissä [...] Mielestäni Zaaristo on kyllä ehdottomasti mukana tässä [...] IHANAA KUN AURINKO PAISTAA! (MR 3.3.)

Toisaalta pop up herätti edelleen vaihtelevia tuntemuksia ja haki muotoaan:

Pop up -nuokkari tosiaan oli viime viikon lauantaina, nuoria oli paikalla n. 10, meillä kyllä oli oikein mukava ilta, ei siinä mittään, mutta nyt alan kyllä olla vielä vahvemmin sitä mieltä, että Saaristokaupunkiin ei tällaista avointa toimintaa lähdetä tarjoamaan, ellei sille joskus tulevaisuudessa tule oikeasti [...] tarvetta. [...] Ensi kuun pop upin pidämme vielä [...] Tosin nyt järjestämme seurakunnan kanssa tämän huhtikuun pop upin, 15.4. perjantaina, tein kyselyä pop upista [...] välkkätoiminnan yhteydessä ja [...] vastauksissa perjantai nousi suosituksi. [...] (MR 24.3.)

Pop up -nuokkari oli viime perjantaina (15.4.). Nyt siis päivä vaihdettiin lauantaista perjantaihin, vaikka la oli näiden isompien nuorten toive [...] mutta näille pienemmille (6.-luokkalaisille) ehdottomasti parempi tämä perjantai. Pe on vaan meidän kannalta hankalampi järjestää kun muut nuokkarit on auki klo 22 asti [...] jäi ihan todella hyvä fiilis tästä kerhasta. Paikalla oli koko ajan sellaset 15 nuorta, kaikki taisi olla 6.-luokkalaisia. Kaikki olivat siis tuttuja koulujen toiminnoista. (MR 19.4.)

Kouluilla tehtävään työhön liittyi edelleen myös haasteita erityisesti erilaisten välineiden ja materiaalien säilytystilojen puutteen vuoksi:

[Eräs henkilö] askarteli meille kivan kärryn mitä roudataan mukana toiminnoissa :D pelit, pleikkari, videotykki ym. kulkee samassa häkkyrässä, tuunataan se nuorten kanssa ensi viikolla :D (MR 24.3.)

Huhtikuussa käynnistettiin nuori-Zaaristo-hankkeen päättötapahtuman suunnittelu. Tarkoitus oli toteuttaa Puiztopuuhapäivä-niminen ulkoilma-temppaus Saaristokaupungin nuorille ja kaikille alueen asukkaille. Tavoitteena oli, että molemmat Zobi-ryhmät osallistuisivat Puiztopuuhapäivän suunnitteluun ja toteutukseen – vanhat kertoisivat kokemuksistaan ja uudet tekisivät ensimmäisiä työtehtäviään:

Tavattiin jatkozobien kanssa [...] kerroin Puiztopuuhapäivästä ja he tulevat kaikki paikalle [...] kokivat että heillä on nyt tärkeä tehtävä kun kertovat kokemuksistaan :) [...] Sovittiin nyt niin, että lähetän heille etukäteen kysymyksiä mihin he voivat miettiä vastauksia. Sanoin että aika lailla samoja asioita mietitään mitä minä silloin syksyllä heiltä siellä palautetyöpajassa kyselin. (MR 19.4.)

Uusien Zobien ensimmäinen tapaaminen on 28.4. klo 16. [...] Uusia on ilmoittautunut tällä hetkellä seitsemän nuorta. [...] olen nyt kutsunut myös meidän vanhoja Zobeja tuutorin hommiin, saavat kertoa uusille mitä tuli tehtyä :D [...] Uusien Zobien rumba alkaa nyt siis käynnistyä, ainakin nämä ilmoittautuneet ovat vastanneet tulevansa. Eiköhän me saada lisää kasaan kun saadaan tää eka tapaaminen nyt ensin järkättyä, niin pääsevät vielä rekryämään niin kun viimekin vuonna. [...] Varsi-

naiset jobit Zobeilla siis alkaa viime vuoden tapaan Puiztopuuhapäivästä. Torstain tapaamisen jälkeen voi jo alkaa sopia duunipäivien aikatauluja yhteistyökumppaneiden kanssa. (MR 26.4.)

Uusia Zobeja on siis tällä hetkellä 11, Puiztossa sit näkee oikeestaan onko kaikki [...] sitoutuneita [...] Kaikki on kyllä töihin tulossa. Ja heidän työtehtäviin kuuluu nyt sumopaini, jättihanskanyrkkeily, puutarhan istutus, ihmispöytäfutis ym. muu pelailu. Whatsappailen heidän kanssaan ja voin sopia jo missä kukakin haluaa olla, ja toki työtehtäviä varmasti vaihdellaan päivän aikana. [...] Vanhojen kanssa sovittiin nyt että he tulevat paikalle klo 16.00 kaikki, ja puhuttiin että tasatunnein tulisivat hanketeltalle kertomaan Zobista. (MR 9.5.2016)

Puiztopuuhapäivästä käynnistynyt Zobi-työskentely jatkui touko- ja kesäkuun ajan. Toiminta päättyi kesä-heinäkuun vaihteessa yhteiseen reissuun, joka suuntautui Seinäjoelle Provinssiin. Reissu oli samalla myös NuoriZaaristo-hankkeen toiminnan päätös. Elokuussa tehtiin vielä koontaa kesän Zobista:

Homma alkaa aika hyvin olla pakettis- ja ryhmien kanssa varmasti jollain tapaa jatketaan [...] Nuorista kyllä huomaa nyt, että he ovat selvästi saaneet Zobista jotain, ja että projekti on kaiken kaikkiaan ollut heille tärkeä. Heidän palautteestakin tulee esiin, että on jotain oppimista tapahtunut, meillä on nyt taas tällainen yhteinen kiva muisto, josta niin nuoret kuin ohjaajat ovat itselleen jotain saaneet.

PUIZTOPUUHAPÄIVÄ

- ▶ Saaristokaupungin Peikkometsän lähiliikuntapuiston alueella järjestettävä ulkoilmatapahtuma, joka on suunnattu kaikille alueen asukkaille ja erityisesti lapsiperheille ja nuorille (ks. mainos liitteenä).
- ▶ Tapahtuma järjestettiin ensimmäisen kerran keväällä 2015, jolloin toteutuksesta vastasi Kuopion kaupungin nuorisopalvelut. NuoriZaaristo-hankkeessa kehitettiin tapahtumaa ja luotiin perusta sen vakiinnuttamiselle.
- ▶ Tapahtuman tarjoaa yhteistä toimintaa yhteisellä asuinalueella. Osallistujilla on mahdollisuus kokeilla erilaisia pelejä ja toimintoja, kuten esimerkiksi jättihanskanyrkkeilyä, ihmispöytäjalkapalloa, sumopainia, geokätkentää tai tehdä puutarha-

istutuksia. Mahdollisuus on myös rentoon oleskeluun, musiikin kuunteluun ja pienen purtavan nautiskeluun ulkoilmassa.

- ▶ Keväällä 2016 tapahtuman järjestämiseen osallistuminen oli osa Zobi-ryhmäläisten työskentelyä. Zobien lisäksi tapahtumaa järjestivät Humanististen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijat ja Kuopion kaupungin nuorisopalvelut.
- ▶ Mukana tapahtumassa on molempina toteutusvuosina ollut erilaisia alueen toimijoita, kuten järjestöjen edustajia, esittelemässä omaa toimintaansa ja myös harjoittamassa pienimuotoista torimyyntiä.

Palautetyöpajassa oli huippu kun puhuttiin oppimisesta...yks tyttö sanoi että en minä tiiä mitä opin... "en kyllä ikinä mene kauppaan töihin!" Sanottiin [toisen nuorisonohjaajan] kanssa että sehän on ollut sitten loistava oppiminen :D Ja tää [kun kysyttiin, mikä oli] parasta zobissa "mummot" vastaus kyllä yllätti. Hoivakodin tuokiot jännitti nuoria aivan kauheesti, ja toki myös meitä ohjaajia, eihän se tuttua hommaa ollut meillekään [...] silti mummot on ollu parasta zobissa, ihana! [...] "Lasten parissa" ja "päiväkoiti" oli vastauksissa sellasia, missä ois haluttu olla, tuli myös viime vuoden palautteessa tämä sama. Juteltiin [...] kun yhdessä [fläppipapereille kirjoitettuja] vastauksia kateltiin, että kiva kuitenkin, että on monipuolisesti erilaisia töitä, niin on vähän jokaiselle jotakin.

Juteltiin zobin palkintoreisusta nuorten kanssa, kysyin että oisivatko he lähteny mukaan, jos Provinssin reissu ei ois ollu palkintona, vastaus oli ei, mutta oma vapaavalintainen reissu kotimaassa olisi houkutelut mukaan. Jutskattiin myös markkinoinnista ja siitä mistä nuoret oli kuullut zobista [...] Osa tuli mukaan koska olin tökänny flyerin käteen koulussa ja osa kuuli kaverilta. Nuorten mielestä paras vaihtoehto olisi, että me nuorisonohjaajat käytäs kertomassa tunneilla zobista.

Provinssin reissu meni kaiken kaikkiaan oikein hyvin, se oli tän vuoden ero viime vuoteen et nuoret oli oikeestaan melkein koko ajan meidän kanssa, tietty tän vuoden zobit oli myös nuorempia ku viime vuonna [...]

Lauantain Provinssihan oli loppuunmyyty [...] Rammstein oli kyllä melkoinen kokemus meille kaikille [...] Ilotulitusten paukuessa ja tulilieskojen roihutessa [eräs nuorisohjaaja] ajatteli ääneen: Tätä voi olla meidän elämän ainut kerta ku tällästä nähdään. Se vielä sano sen niin haikean aidosti että jäi kyllä mieleen :) (MR 16.8.2016)

8 ANKKUROINNIN AIKA

Huippua kyllä huomata kun koulun käytävillä kulkiessa pojat huutelee: Maiju, mitä äijjä? :D Vielä vuosi sitten (tai vähemmänkin) kaikki vaan katto oudosti, kuka tuo on? [...] Kaikki nuoret, ketkä paikalle [pop up -nuokkarille] tulivat, olivat tuttuja koulujen välituntitoiminnoista... ja minä olin tuttu heille. (MR 24.3.)

NuoriZaaristo oli vuoden mittainen keikelevä kehittämishanke, jossa etsittiin toimintatapoja erityisesti nuorten saaristokaupunkilaisten sosiaalisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen. Vuoden aikana hahmottui Kuopion uuden Saaristokaupungin asuinalueen nuorisotyöhön sopivia avointa, ehkäisevää ja kohdennettua työtettä yhdisteleviä työtapoja ja alustava toimintamalli, jonka kehittäminen ja juurruttaminen jatkuvat hankkeen jälkeen. Hankekaudella luotiin puitteita alueen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävälle nuorisotyölle ja vahvistettiin nuoriZaaristo-brändiä.

Toiminnan aikana havaittiin, että työskentely alakoulun päättövaiheessa ole-

vien 5.-6.-luokkalaisten nuorten kanssa oli monin tavoin hedelmällistä. Nuorten kanssa toimiminen alakoulujen välitunneilla ja koulupäivän jälkeen näyttäytyi mielekkäänä jo itsessään, ja lisäksi toiminta vaikutti luovan hyvän perustan myös muulle nuorten kohtaamiselle ja yhdessä tekemiselle. Saaristokaupungin nuoret siirtyvät yläkouluihin muille alueille, joten alueen alakouluilla tehtävä työ voi tarjota nuorille kiinnityskohtia asuinyhteisönsä ja luoda tärkeää sosiaalista (alku) pääomaa ja tukea nivelvaiheisiin.

Tuttuus, säännöllisyys ja jatkuvuus ovat keskeisiä elementtejä nuorten kanssa tehtävässä työssä. Nämä tekijät mahdollistavat kohtaamisen ja vuorovaikutuksen – rakentavat luottamusta. Nuorisotyössä toiminta henkilöityy väistämättä.

Niukkenevat taloudelliset resurssit saattavat toisinaan johtaa siihen, ettei nuorilla ole mahdollisuutta kasvaa ja kehittyä tuttujen ”äijjien” kanssa. Osallisuutta ja hyvinvointia edistävän toiminnan juurruttaminen edellyttää ajan lisäksi eritasoisia ja -tyyppisiä tahtotiloja ja valmiuksia.

HIMO-PAJAT

- ▶ toteutetaan pop up -nuokkareilla ja kouluilla tehtyjen kartoitusten perusteella (nuorten toiveet ja tarpeet)
- ▶ ohjaus ja/tai tutustuminen alueella toimiviin harrastusryhmiin
- ▶ yhteistä toimintaa kerta- luonteisesti tai lyhytkestoisesti
- ▶ nuorilta nuorille ja myös aikuisten kanssa

POP UP -NUOKKARIT

- ▶ avointa toimintaa nuorisotalon elementein
- ▶ n. 1 krt/kk, teemakerrat
- ▶ toiminnan kautta voi muotoutua pienryhmiä, joiden kanssa muuta toimintaa (esim. Himo-pajat, Zobi)

NUORIZAARISTO JA OSALLISUUS

*Tavoitteellista kasvatustoimintaa, jota rakennetaan arkisilla teoilla

- ▶ Yksilöitä kuunnellaan
- ▶ Yksilöitä kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään
- ▶ Yksilöiden näkemykset otetaan huomioon
- ▶ Yksilöt ovat mukana päätöksenteossa
- ▶ Yksilöt jakavat vastuuta ja valtaa päätöksenteossa
- ▶ Yksilöt ovat mukana päättämässä sekä pohtivat, miten päätetty asia viedään käytäntöön

Syntyä toimintaosallisuutta: toiminta lähtee yksilöiden ideoista, joiden pohjalta yksilöt päättävät, toteuttavat ja arvioivat.

ZOBI-VAPAAEHTOISTYÖ

- ▶ huhti-heinäkuussa
- ▶ työtehtävät yhteistyöyrityksissä
- ▶ Puiztoppuuhapäivä-tapahtuma: nuorilta nuorille, perheille ja kaikille alueen asukkaille
- ▶ työkokemusta, työtodistus ja palkkioreissu
- ▶ erilaiset jatkopolut (esim. kv-vaihto)

NUORISOTYÖ KOULUSSA

- ▶ avoin toiminta 5.–6.-luokkalaisille ja yläkouluissa
- ▶ säännöllisesti kouluvuoden aikana
- ▶ välituntitoiminta ja koulupäivän jälkeinen toiminta
- ▶ pop up -nuokkarit
- ▶ avoimen toiminnan kautta voi muotoutua pienryhmiä ja syntyä kohdennettua toimintaa

- ▶ myönteiset asenteet ja arvot
- ▶ poliittinen tahto
- ▶ hallinnollinen perusta ja suotuisat rakenteet
- ▶ taloudelliset ja henkilöstöön liittyvät resurssit
- ▶ aktiivisen yhteistyöverkoston rakentaminen
- ▶ kyky ja uskallus

ks. Herranen 2011.

Keskeistä ja jossain määrin uutta kehittämishankkeessa oli, että sen aikana koeteltiin niitä ilmiöitä ja käsitteitä, joiden parissa hankkeessa työskenneltiin. Hankkeessa suunniteltiin, toimittiin, reflektoititiin toimintaa ja suunnattiin sitä uudestaan. Voidaan sanoa, että hankkeessa saatiin hyvin ensimmäistä tutkivasta ja kehittävää työtoteutusta, jota nuorisotyöhön usein kaivataan. Tekemisessä oli vahvasti läsnä myös etsivä lähestymistapa:

Hassua, miten vaikuttaa, että hanke, jonka piti olla "vain" Saaristokaupungin nuorisotyön kehittämistä, on kääntymässä [myös] koulunuorisotyön kehittämiseksi ja vieläpä aika uudennaisella koulunuorisotyön etsivällä otteella. (TH 7.3.)

Kaikkien hankkeessa kokeiltujen ja toteutettujen toimintojen voidaan ajatella tukeneen eri tavoin niin nuorten kuin myös alueellista osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. NuoriZaaristo-kehittämishankkeen käytännölliset ja teoreettiset lähtökohdat olivat kuitenkin väljät ja asetetut tavoitteet joustavia. Hanketoiminta oli luonteeltaan etsivää ja kokeilevaa, joten tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta ei voida arvioida täsmällisesti. Toiminnan ohessa osallistujilta saatu ja kerätty palaute on ollut myönteistä, mutta riittäkö se osoittamaan, että tehty työ on ollut merkityksellistä?

Osallistujapalautteen, siis nuorten näkökulman, huomioimisen avulla arvioinnissa ollaan hyvässä alussa. Myös havainnoinnin ja osallistujamäärien tilastoinnin avulla on mahdollista sanoa jotakin toiminnan koetusta kiinnostavuudesta, toimintaan sitoutumisesta sekä toiminnan onnistumisesta ja kehittämistarpeista. Hankkeessa toteutettu päiväkirjamuotoinen dokumentointi ja reflektointi, joista tässä työkirjassa on esitetty näytteitä, toimii sekin yhtenä arvioinnin muotona. Lisäksi hankkeen toimintakauden aikana on käyty lukuisia arvioivia keskusteluja erilaisissa kokoonpanoissa.

Jatkossa, toimintaa kehitettäessä ja juurrutettaessa, tavoitteiden asettelua on hyvä pohtia lisää. Toiminnan arvioinnissa on tavoitteista ja tilanteesta riippuen tarpeellista huomioida eri näkökulmat ja toimijat, aikajänteet ja perspektiivit (kuten lyhyt- ja välitön-välillinen) sekä hyödyntää erityyppisiä tutkimuksellisia ja toiminnallisia menetelmiä. Kaikkein oleellisinta on vaalia uteliasta ja avointa mieltä. Toiminnan arviointi on halua kehittää ja kehittyä; se on ihmettelyä, eksymisen tunteita, oivaltamista ja oppimista.

POHDITTAVAKSI NUORISOTYÖN ARVIOINNISTA

13

- ▶ Mitä nuorisotyöllä tarkoitetaan?
- ▶ Millaisia asioita tuloksellisuudella, tehokkuudella, vaikuttavuudella ja laadulla nuorisotyössä tarkoitetaan?
- ▶ Millaisin kriteerein ja millaisista näkökulmista nuorisotyön vaikuttavuutta voidaan arvioida?
- ▶ Millaisin indikaattorein ja menetelmin nuorisotyötä on mahdollista arvioida?

Ks. esim. Siurala 2014; Nöjd & Siurala 2014; Gretchel & Junttila-Vitikka & Puuronen 2016.

LÄHTEET JA LUKEMISTOA

LAATIKKO 1:

Gretschel, Anu 2002. Kunta nuorten osallisuusympäristönä. Nuorten ryhmän ja kunnan vuorovaikutussuhteen tarkastelu kolmen liikuntarakentamisprojektin laadunarvioinnin keinoin. Jyväskylän yliopisto. *Studies in Sport, Physical Education and Health* 85.

Herranen, Jatta & Kivijärvi Antti 2009. Monikulttuurinen yhteisöllisyys. Yhteyden ehdot ja tilat. Teoksessa Filander, Karin & Vanhalakka-Ruoho, Marjatta (toim.) *Yhteisöllisyys liikkeessä. Aikuiskasvatuksen 48. vuosikirja*. Helsinki: Kansanvalistusseura, 159–187.

Horelli, Liisa, Haikkola, Lotta & Sotkasiira, Tiina 2007. Osallistuminen nuorisotyön lähestymistapana. Teoksessa Sell, Anna & Hoikkala, Tommi (toim.) *Nuorisotyötä on tehtävä*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, 217–242.

Kiilakoski, Tomi 2007. Lapset ja nuoret kuntalaisina. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi (toim.) *Lasten ja nuorten kunta*. Julkaisuja 77. Helsinki: Nuorisotutkimusseura/ Nuorisotutkimusverkosto, 8–24.

Kiilakoski, Tomi & Gretschel, Anu 2012. Johdanto. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi: *Demokratiaoppitunti. Lasten ja nuorten kunta 2010-luvulla*. Julkaisuja 118. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura.

Lindholm, Arto (toim.) 2015. Ei-kävijästä osalliseksi - Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Nivala, Elina 2008. Kansalaiskasvatus globaalien ajan hyvinvointiyhteiskunnassa. Kansalaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen teoriakehys. Snellman-instituutin A-sarja 24/2008, Kuopio.

LAATIKKO 3:

Hakoluoto, Tanja, Jukkala, Tarja & Lämsä, Tero 2014. Nuorisotyö koulussa: yhteisöllistä kasvatuskumppanuutta. Sarja F (verkko). Katsauksia ja aineistoja 28. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän. Nuorisotyön ja koulun yhteistyön käytännöt, mahdollisuudet ja ongelmat. Julkaisuja 155. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura.

Kolehmainen, Marjo & Lahtinen Pauliina 2014. Nuo-

risotyötä koulussa: yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Sarja B 32. Projektiraportit ja selvitykset. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

LAATIKKO 8:

Lauha, Heikki (toim.) 2015. Verkko nuorten kokemana ja kertomana. Helsinki: Verke – Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Pdf-julkaisu saatavilla osoitteessa https://www.verke.org/wp-content/uploads/2015/12/Verkko_nuorten_kokemana.pdf

Linkosalo, Helmi 2015. "Internet ei ole mörkö, vaan mahdollisuus". Internetin käyttö kunnallisessa nuorisotyössä 2015. Helsinki: Verke – Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Pdf-julkaisu saatavilla osoitteessa <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2015/12/Kuntakyselyraportti-2015.pdf>

LAATIKOT 10 JA 12:

Herranen, Jatta 2011. Näkökulmia osallisuuteen. Luentomateriaali 24.11.2011. Pdf-tiedosto saatavilla osoitteessa www.jelli.fi/lataukset/2011/11/Näkökulmia-osallisuuteen-24.11.pdf

LAATIKKO 13:

Gretschel, Anu, Junttila-Vitikka, Pirjo & Puuronen, Anu 2016. Suuntaviittoa nuorisotoimialan määrittelyyn ja arviointiin. Julkaisuja 176 (verkkojulkaisuja 96), Kenttä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura.

Nöjd, Tajja & Siurala, Lasse 2015. Youth work quality assessment: The self and peer assessment model. Kanuuna-verkosto & Lahden kaupungin nuorisopalvelut. Kanuunan julkaisuja 1/2015. Pdf-julkaisu saatavilla osoitteessa http://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/filedepot/youth_work_quality_assessment_verkkoversio.pdf

Siurala, Lasse 2014. Nuorisotyön arviointi – kehittämisaatuksia. Kanuunan julkaisuja 1/2014. Julkaisu saatavilla osoitteessa http://www.nuorisokanuuna.fi/sites/default/files/filedepot/kanuuna_nuorisotyon_arviointi.pdf

LIITTEET

Liite 1. Zobi-mainos.

Liite 2. Pop up -nuokkarin mainos.

Liite 3. Puiztopuuhapäivän mainos.

1

Zobi 2016

Vapaaehtoistyötä eteläisessä Kuopiossa
- tee hyvää asuinalueellasi!

Tarjolla kaikenlaista hommaa ympäristön siivoamisesta ihmisten auttamiseen. Karmapisteiden lisäksi saat **todistuksen**, josta on hyötyä niin työnhaussa kuin opiskelupaikan etsinnässä.

Mukaan pääsee 20 Saaristokaupungissa, Jynkässä tai Petosella asuvaa nuorta, jotka ovat yli 14 vuotiaita. Teemme keväästä alkuksaan noin 20-30 tuntia vapaaehtoistyötä nuorten asuinalueilla. Esimerkiksi siivoamme ympäristöä, auttelomme kaupassa, haravoimme uimarantaa ja mitä ikinä alueella tarvitseekaan tehdä.

Mukaan lähtee nuorisoneuhjaajia tekemään yhdessä duunia ja neuvomaan tarvittaessa. Zobi - projektiin lähtevät mukaan ainakin Lemminkäinen oy, S-market Keilankanta, Lassila & Tikanoja ja Kuopion kaupungin tilakeskus.

Saat todistuksen jossa on mainittu projektin yleiskuvauksen lisäksi tekemäsi työtehtävät. Zobi antaa sinulle työkokemusta ja uusia taitoja, joista on hyötyä tulevaisuudessa, esimerkiksi kesätyönhaussa.

Projektiin osallistuneet nuoret tekevät yhdessä nuorisoneuhjaajien kanssa **reissun Provinssirockiin**, luonnollisesti kivan ja kovan duunin jälkeen ilmaiseksi.

Muista että tarvitset myös vanhempien luvan osallistua projektiin. **Ilmoittaudu tekstarilla** nuorison ohjaaja Maiju Ruuskaselle : 044 718 2664 mainitse viestissä 1) oma nimi, 2) ikä ja 3) osoite -otamme sinuun yhteyttä !

nuoriZaaristo

HUMAK HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

nuoriso PALVELUT

Eläino- ja ympäristökeskus

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

Euroopan unionin tuella

Kuopion kaupunki

2

POP UP NUOKKARI
Zaaristokaupunki
LA 23.1.2016
KLO 17-21
Islännantie 22, Jynkänvuoren kerhotila
(Uppo Nallen päivähoiti)
Tule viettämään Nuorten iltaa Jynkänvuoren kerhotilaan lauantaina 23.!
Ohjelmassa pelailua, hengailua, leipomista, laittua, kilpailuja ja palkintoja!
päihitetön!
TERVETULOA! Tapahtuma on maksuton!
Pöytälistää, minipingistä, minibilittä!!!
Lautapelejä! TULE TULE TULE!
Kisoja! palkintoja!
Kivova ihovaa
ashishommia myös
LISÄTIETOJA: Maiju Ruuskanen, nuorisoneuhjaaja, p. 044 7182664, majju.ruuskanen@kuopio.fi, Instagram & Facebook: nuorizaaristo

3

PUITOPUUPÄIVÄ
Nyt jo toista kertaa järjestettävä
Puiztopuuhapäivä
Torstaina 12.5.2016 klo 15.00 – 20.00
Peikkometsän lähiliikuntapuistossa
Saaristokaupungissa

Luvassa mm. jätthanskanyrkkeilyä, ihmispöytäfutista, sokkifrisbeetä, geokätköilyä, sumopainia ja yhteisöllisen pussipuutarhan istutus.
Tule pelaamaan, näkemään ja kokemaan!

IHAN ITZE.

#nuorizaaristo
#puiztopuuhapäivä

Etäällä Instagramista

Kuopion kaupunki, nuoriso PALVELUT, HUMAK